

Ministr Petříček jednal v Polsku o dole Turow. Svému protějšku předal návrh řešení



12. 02. 2021 16:07

12.02.2021 / 14:30 | Aktualizováno: 12.02.2021 / 14:36

Ochrana českých občanů, jejichž život v pohraničí ovlivňuje rozšiřující se hnědouhelný důl Turow. To bylo hlavní téma cesty ministra zahraničních věcí Tomáše Petříčka do Varšavy v pátek 12. února 2021. Polsko podle ČR porušuje evropské právo, což potvrdila i Evropská komise. Expanze dolu má vliv na množství vody v okolí obce Uhelná, škody se odhadují na více než 175 milionů korun. Dopady se navíc prohlubují.

Šéf české diplomacie předal v Polsku seznam podmínek, jejichž splněním by se obě strany vyhnuly žalobě k Soudnímu dvoru EU. Jedná se o:

- vybudování ochranného valu, který ochrání obyvatele ČR před zvýšeným množstvím prachu
- zaplacení kompenzací za úbytek vody v oblasti kolem Uhelné ve výši 175 mil. korun
- závazek pokračovat v jednáních o vybudování náhradních vodních zdrojů v postižených oblastech (odhadovaná cena 800 mil. korun)
- vytvoření fondu, ze kterého se budou financovat menší ochranné projekty (ve výši 2,5 mil. korun)
- vytvoření mezivládní komise, která bude pravidelně vyhodnocovat dopady těžby.

„Jsem na straně českých občanů. Dopad těžby na životy desetitisíců lidí v pohraničí je

neoddiskutovatelný. Víím, jaké obavy lidé mj. na Hrádecku a Frýdlantsku mají. Zároveň jsem ale diplomat a mým úkolem je snažit se problémy řešit pokud možno mimo soudy. Proto jsem chtěl ještě jednou se svým protějškem osobně mluvit. Tato cesta do Varšavy je posledním gestem naší vůle dohodnout se před tím, než budeme rozhodovat o podání žaloby,“ okomentoval návštěvu šéf české diplomacie. „Bohužel v minulosti se nám to nepodařilo, jednání dnes bylo korektní, uvidíme, zda přinese i výsledky. Ty jsou pro nás důležité. Zda jich dosáhneme u soudu, nebo se dohodneme mimosoudně, je teď zejména na polské straně,“ dodal.

Evropská komise dala 17. prosince 2020 Česku za pravdu ve svém odůvodněném stanovisku, kdy uznala, že Polsko nesprávně posoudilo dopady těžby na životní prostředí. V návaznosti na rozhodnutí Komise jednal opětovně Liberecký kraj se s polskou stranou. Tato jednání však nepřinesla uspokojivé výsledky.

„Aktuálně připravujeme text případné žaloby a také návrh předběžného opatření k okamžitému pozastavení těžby. Vláda by měla o podání žaloby rozhodnout ještě během února. I během řízení je ale ještě možné, aby se obě strany dohodly,“ doplnil k možnému dalšímu postupu náměstek Sekce právní a konzulární Martin Smolek.

Součástí české delegace byli i zástupci Ministerstva životního prostředí. „Dnes jsem měl příležitost tlumočit polské straně požadavky Libereckého kraje, mezi nimiž je i zajištění pitné vody pro obyvatele regionu, a zároveň ji informoval o tom, že již do konce února česká vláda rozhodne o našich dalších krocích. Mrzelo nás, že jsme nemohli jednat na úrovni ministrů životního prostředí. Polská strana nabídla pouze jednání na úrovni náměstků, na druhou stranu jsme dostali prostor prodiskutovat zmíněné požadavky kraje i příslib, že se k nim Polsko brzy vyjádří,“ komentoval paralelní jednání náměstek ministra životního prostředí Vladislav Smrž.

Jedním ze smyslů pokračujících jednání je i snaha, aby Polsko dodržovalo unijní právo při rozhodování o prodloužení těžby do r. 2044, které se před několika týdny rozběhlo.

Návštěva Polska proběhla za dodržování přísných hygienických opatření, delegace podstoupila PCR testování s negativním výsledkem a v Polsku, které spadá do kategorie „červených zemí“, nestrávila více než 12 hodin.